

کتاب‌های تازه

تاریخ هخامنشی بر اساس کتاب مقدس

کتاب‌های مقدس، صرف‌نظر از تقدس‌شان برای پیروان هر دین، حاوی آگاهی تاریخی است که برای مورخان، سخت مورد توجه و پراهمیت است، کتاب عهد عتیق از این دست منابع است. بخشی از مطالب عهد عتیق اختصاص به دوره هخامنشی دارد، که برای پژوهشگر ایران باستان قابل توجه است. از این شمار، مطالبی است در کتاب‌های موسوم به مجعولات یا قانونی ثانی که در عهد عتیق آمده است. مراد از قانون، «فهرست رسمی فصول کتاب مقدس» است. در واقع بخش‌هایی از عهد عتیق اند که به زبان یونانی - معروف به ترجمه هفتاری - ترجمه شده‌اند. این کتاب‌ها شامل طوییا، یهودیت، اول و دوم مکابیان، حکمت سلیمان، یسوع بن سیرا، و قطعاتی از استرو دانیال است.

آنچه مرتبط با تاریخ ایران عصر ماد و هخامنشی است، سه بخش یهودیت استرومردخای و دانیال است. در کتاب یهودیت از کوروش و نام‌های ایرانی همچون هولوفرنس و باگواس نام برده شده است. هولوفرنس نامی در لشکرکشی اردشیر سوم به مصر و فتح آن حضور داشته است (شماره ۱ - ص ۶۴) و باگواس از صاحب‌منصبان برجسته زمان اردشیر سوم هخامنشی بوده است.

در کتاب استرو، مطالب مربوط به ایران بیشتر است. شرحی از چگونگی ملکه شدن استر در پادشاهی خشایارشا و دو فرمان خشایارشا در آن آمده است. در این کتاب «شهر شوش به درستی توصیف شده و پاره‌ای از رسوم ایرانی به خوبی ملاحظه شده و توصیف خلیقات خشایارشا با آنچه هرودوت گفته، منطبق است» (ص ۶۳). اما در تاریخ نامی از ملکه شدن استر و چند واقعه تاریخی مندرج در این بخش نیامده است.

کتاب دیگر، کتاب دانیال است. دانیال، پیامبر شناخته شده ایران است که مقبره‌اش در شوش - موسوم به شوش دانیال - واقع شده است. ارتباط دانیال با تاریخ هخامنشی، رویاهای او در زمان داریوش مادی و کوروش است. این داریوش مادی در تاریخ، شناخته شده نیست و نباید آن را با داریوش اول هخامنشی اشتباه گرفت، چرا که زمان او پیش از کوروش آمده است. در این کتاب «محیط نوبابلی با واژه‌هایی توصیف شده که منشاء پارسی دارند» (ص ۶۳۹). کتاب، ظاهراً در زمان سلوکیان - آنتیوخوس اپیفانسیس - تدوین شده است.

○ سیروس نصرالله زاده

- کتاب‌های قانونی ثانی، بر اساس کتاب مقدس اورشلیم
- ترجمه: پیروز سیار
- ناشر: نشر نی، ۱۳۸۰

سروش پیر مغان یادنامه جمشید سروشیان

کتاب‌های تازه

خستگی‌ناپذیر استاد کتابون مزداپور سپاس و ستایش فراوان کرد؛ ایشان یک تنه بخش اعظم مقالات را خوانده و ویراستاری کرده‌اند و گاه یادداشت‌های مفیدی، به صورت زیرنویس، به مقاله‌ها افزوده‌اند که اعتبار مقاله‌ها را افزون کرده است. امید است پس از این، برای بزرگان و دانشمندان شایسته ایرانی که یا مرده‌اند و یا فراموش گشته‌اند، چنین یادنامه‌های شایسته و قابل‌توجهی تهیه گردد. مقاله‌های این یادنامه متنوع و پربار است و شامل بخش‌های زیر می‌باشد:

- پیش سخن: در بزم سروشیان،
- بخش یکم: روزگاران گذشته
- بخش دوم: زبان
- بخش سوم: ادب و فرهنگ
- بخش چهارم: باور و آیین
- بخش پنجم: گفتارهای ایران‌شناسان خارجی (ترجمه)

یکی از وزین‌ترین و شایسته‌ترین یادنامه‌هایی بود که در ایران منتشر شده کتاب حاضر است. ارباب جمشید سروش سروشیان، از بزرگان زردشتی و از پژوهشگران به نام ایران باستان است. فرهنگ بهدینان او یکی از کتب معتبر در شناخت گویش زردشتی - زبان دری زردشتی - است. او در ۱۷ آبان ۱۲۹۳ شمسی در کرمان زاده شد. وی ریاست انجمن زردشتیان کرمان را برعهده داشت و با ایران‌شناسان برجسته خارجی همچون مری بویس، آلرژ، لتسیس، لازار، دومناش و... مراودات و مصاحبت‌های علمی داشت. او سرانجام در سن ۸۴ سالگی در روز ۱۰ اسفند ۱۳۷۷ جان به جهان آفرین تسلیم کرد و در کرمان به خاک سپرده شد.

یادنامه حاضر، مجلد نخست است. مجلد دیگر با نام آتش درون (The fier within) قرار است در خارج از کشور چاپ شود. در فراهم آوردن این یادنامه، باید از کوشش‌های

سروش پیر مغان

یادنامه جمشید سروشیان
(مجموعه مقالات)

به کوشش
کتابون مزداپور

تهران ۱۳۸۱

○ سیروس نصرالله زاده

- سروش پیرمغان: یادنامه جمشید سروشیان (مجموعه مقالات)
- به اهتمام: کتابون مزداپور
- ناشر: ثریا، تهران، چاپ اول، تیر ۱۳۸۱، ۹۸۰ ص، ۴۸۰۰۰ ریال، شابک ۹۶۴-۹۱۹۹۷-۴-۸